

АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЯКОВЛЕВО
ДӘҮЛӘТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
ТӨБӘК
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОННАРЫ ЯКОВЛЕВО
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЛАР

КАРАР

18 декабрь 2019 ел. Яковлево

№ 41

Башкарма комитет каарына үзгәрешләр керту туринда
Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге Советының 2019 елның 20 июнендәге 29 номерлы «2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү «муниципаль программасын раслау туринда» 2019 ел, 20 Июнь, 29 нчы каары»

«Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү туринда» 2007 елның 24 июлendәге 209 номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге башкарма комитеты

Карап:

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге Советының 2019 елның 20 июнендәге 29 номерлы «2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү «муниципаль программасын раслау туринда» 2019 ел, 20 Июнь, 29 нчы каары»

1.1. Карап исемен түбәндәгө редакциядә бәян итәргә:

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү «муниципаль программасын раслау туринда»;

1.2. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү «муниципаль программасын раслау туринда»;

3. Алабуга муниципаль районы Финанс-бюджет палатасына (Садыкова Э.и.) 2017-2022 елларга Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа чараларын үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен агымдагы

финанслау хисабына каарга тәкъдим итәргә.

4. Әлеге каар рәсми басылып чыгарга тиеш.
5. Әлеге каарның үтәлешен контролъдә тотам.

Житәкче

О. В. Козырева

Каарга күшымта
Яковлевское башкарма комитеты житәкчесе
Яковлево авыл жирлеге территориясе
Алабуга муниципаль районы
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
"18" декабрь, № 41

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММА
"МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ КЕЧЕ ҺӘМ УРТА ЭШМӘКӘРЛЕК
СУБЪЕКТЛАРЫН ҮСТЕРҮ"
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯКОВЛЕВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
2019-2022 ЕЛЛАРГА»

**Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл
жирлеге муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек
субъектларын үстерү «муниципаль программасын раслау туринда»;**

Программаның Исеме	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү «муниципаль программасын раслау туринда»;
Программаның заказчылары	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге территориясендә урнашкан
Төп эшләүчеләр программасын	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының перспектив социаль-икътисадый үсеше палатасы
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Максат: финанс ресурсларыннан файдалану мөмкинлеген киңәйтү, КҮЭка муниципаль ярдәм инфраструктурасын үстерү хисабына көндәшлекле мохит формалаштыру өчен кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерүгә (алга таба – МСП) ярдәм күрсәтү.</p> <p>Бурыч</p> <ul style="list-style-type: none"> - муниципаль берәмлектә эшкуарлыкны үстерү өчен уңайлы мохит булдыру;; - икътисади актив эшмәкәрлек классын формалаштыруда ярдәм итү; - кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; - кече һәм урта эшмәкәрләрнең кирәклे ресурсларга (жир, бүлмәләр, электр/газ/жылышык/су чөлтәрләренә, жиназлар, мөлкәт һ. б.) керү системасын яхшырту, шул исәптән нәтиҗәсез кулланыла торган муниципаль милеккә; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының федераль, республика һәм жирле бюджет салым керемнәрендә салым өлешен арттыру; - муниципалитет икътисадында мәшгуль булган кешеләрнең гомуми санында Кече һәм урта эшмәкәрлектә эшләүчеләрнең өлешен арттыру;
4. Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2019-2022 еллар

Финанслау күләме hем чыганаклары	<p>Программаны финанслау чыганаклары авыл жирлеге бюджеты акчаларын hем бюджетттан тыш чыганаклар средстволарын үз эченә ала.</p> <p>2017 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннөн-95,0 мең сум., 2020 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннөн-12,0 мең сум.</p> <ul style="list-style-type: none"> - республика бюджеты акчалары хисабына-6,7 мең сум., 2017 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннөн-95,0 мең сум., Финанслау күләме фаразланган характерда hем ел саен төзәтмәләр көртелергә тиеш.
3. Программаның максат hем бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре hем программаның нәтижәлелеге күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - тулаем алганда, кече hем урта предприятиеләр санын арттыру; - эш белән тәэмин ителгән халык санын арттыру. кече hем урта предприятиеләр; - шәхси эшмәкәрләр санын арттыру; - кече hем урта эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең уртача айлык хезмәт хакы дәрәжәсен арттыру; - авыл жирлеге бюджетында эшмәкәрлек субъектларыннан салымнар hем башка түләүләр көрүнен چагыштырма авырлыгын арттыру.

1. Программаны тормышка ашыру өлкәсенең характеристикасы, проблемалары һәм аларны хәл итү юллары

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү Алабуга муниципаль районы дәүләт сәясәтенең аерылгысыз өлеше, шулай ук Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге һәм тәбәкнең социаль-икътисадый үсешенең өстенлекле юнәлешләренең берсе булып тора.

Бүгенге көндә Алабуга муниципаль районында, шулай ук Алабуга муниципаль районының Яковлево авыл жирлегендә эшмәкәрлеккә ярдәм итү өчен төзелгән инфраструктура ярдәм итә:

- 1) Яр Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» тәбәгә Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге;
- 2) "Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы" ДБУ»;
- 3) Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе вәкиллеге;
- 4) Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр Советы;
- 5) юридик консалтинг, аудитор һәм белем бирү хезмәтләре күрсәтүче оешмалар.

Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегендә бүгенге көндә кече һәм урта бизнесны үстерүнен түбәндәгэ проблемалары бар:

- 1) норматив-хокукий базаны камилләштерү, салым салу системасын гадиләштерү һәм оптимальләштерү зарурилыгы;
- 2) яңа эш башлаучы эшмәкәрләрне комплекслы алыш бару житмәү, бер яктан, ресурслардан ирекле файдалану, икенче яктан-база белемнәре;
- 3) мөмкинлек житмәүдән файдалана банк кредитлары белән тулыландыруга оборотного капитала аркасында югары ставкалар һәм, кагыйдә буларак, булмау достаточного залог белән тәэммин итү;
- 4) кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының қуп кенә житәкчеләрен, шулай ук хосусый эшмәкәрләрне хокукий, финанс, салым законнары мәсьәләләрендә әзерләүнен түбән дәрәҗәсе;
- 5) кече һәм урта эшкуарлык субъектларының ресурсларның, шул исәптән эре предприятиеләрнең житештерү мәйданнарының һәм технологик жиһазларының булу-булмавы турындагы мәгълүматка үтәмлелеге чикләнгән, алар кече һәм урта эшкуарларның базар әйләнешенә кертелергә мөмкин;
- 6) социаль проблемаларны хәл итү һәм, беренче чиратта, халыкны эш белән тәэммин итү өчен кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын тиешенчә файдаланмау;
- 7) бизнес-инициативаларның житәрлек булмаган саны;
- 8) бизнесны стимуллаштыру инструментларының житәрлек күләмдә булмавы.

Үткәрелгән сораштырулар нигезендә, эшкуарларның финанс ресурсларына керү мөмкинлеге проблемасы әһәмиятлелеге буенча беренче урында тора.

Шуңа бәйле рәвештә, тәбәк һәм урта бизнеска дәүләт ярдәме системасы белән бәйле рәвештә кече һәм урта эшкуарлыкка комплекслы муниципаль ярдәм күрсәтү системасын булдыру зарур.

Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегендэ кече hэм урта эшкуарлыкка ярдэм итүнөц өстенлекле юнәлешләрен билгеләгендэ фермер хужалыкларын үстерүгэ, авыл туризмын үстерүгэ hэм эшкәрту производстволарына зур иғтибар бирегэ кирәк.

Авыл жирлекләрендэ халыкны эш белэн тәэмин итү проблемасы кискен тора. Уз бизнесларында халыкны эш белэн тәэмин итү эшсезлек проблемаларын хәл итү hэм төбәкнең кеше капиталы потенциалын тормышка ашыру өчен мөһим чыганак булып тора.

Әлеге программаны 2019 - 2022 елларга әзерләү зарурлыгы hэм эшкуарлыкны үстерү буенча бурычларны хәл итү программалы-максатчан ысул белэн берничә объектив факторларга бәйле:

1) программаның максатларын hэм бурычларын социаль-икътисадый үсеш прогнозлары hэм программалары, өстенлекле бурычлары, Алабуга муниципаль районы hэм Яковлево авыл жирлеге норматив актларында билгеләнгән бурычлар белэн килештерергэ кирәклеге;;

2) кече hэм урта эшкуарлыкны үстерү сәясәтен гамәлгэ ашыру чарапары булмау;

3) эшсезлек үсеше белэн бәйле социаль-икътисадый ситуациянең катлаулылыгы;

4) Татарстан Республикасының төрле шәһәрләрендэ кече эшкуарлыкка ярдэм итү hэм аны үстерү муниципаль максатчан программаларын гамәлгэ ашырудуа уңай тәҗрибәгэ ия булган.

Әлеге Программа Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының 2022 елга кадәр hэм 2030 елга кадәрге перспективага социаль-икътисадый үсеше стратегиясенең максатларына hэм бурычларына туры килә.

Программа чарапары Яковлево авыл жирлекенең төп стратегик максатына ирешергэ – административ киртәләрне киметү, кече hэм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдэм инфраструктурасын үстерү хисабына бизнесны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру.

Ачыкланган проблемаларны федераль, төбәк hэм муниципаль хакимият органнары мөмкинлекләреннән файдаланып, кече hэм урта эшкуарлык субъектлары ресурсларын жәлеп итеп, Системалы якын килү кысаларында гына хәл итәргэ мөмкин. Яшьләрне эшкуарлыкка жәлеп итү, кадрлар потенциалына ярдэм итү өчен, Тулаем төбәк hэм аерым муниципаль берәмлекләр дәрәҗәсендә кадрлар әзерләү буенча комплекслы программаны гамәлгэ ашырырга кирәк.

Кече hэм урта эшмәкәрлек субъектларының hэм хакимият органнарының ресурсларын hэм мөмкинлекләрен берләштерү кече hэм урта бизнес өчен актуаль проблемаларны комплекслы хәл итәргэ hэм икътисадның әлеге секторының үсешен тәэмин итәргэ мөмкинлек бирә.

Кече hэм урта эшмәкәрлек проблемаларын нәтижәле хәл итү өчен, бер үк вакытта озак сроклы финанс ресурсларын алуда, кадрлар әзерләүдә, яңа эш башлаучы эшмәкәрләрне мәйданнар hэм старт капиталы белэн тәэмин итүдә ярдэм итә торган комплекслы якын килү кирәк. Мондый комплекслы якын килүне тормышка ашыруга чын Программа юнәлдерелгән.

Әлеге проблемаларны максатчан программа ысуллары белән хәл итү зарурлыгы «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү түрында»2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән. Программа әлеге закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру максатында эшләнгән һәм төбәктә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән.

2. Программаның максаты, бурычлары, төп чарапарын тасвирау, аны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары

Программаның максаты-финанс ресурсларыннан файдалану мөмкинлеген кинәйтү, КҮЭка муниципаль ярдәме инфраструктурасын үстерү хисабына көндәшлекле мохит формалаштыру өчен кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерүгә ярдәм итү.

Программаның Бурычлары:

- муниципаль берәмлектә эшкуарлыкны үстерү өчен уңайлы мохит булдыру;;
- икътисади актив эшмәкәрлек классын формалаштыруда ярдәм итү;
- кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү;
- кече һәм урта эшмәкәрләрнең кирәклө ресурсларга (жир, бүлмәләр, электр/газ/жылылык/су чөлтәрләренә, жинаzlар, мөлкәт h. б.) керү системасын яхшырту, шул исәптән нәтижәсез кулланыла торган муниципаль милеккә;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру;
- жирле бюджет салым көрөнүштөндө кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан түләнгән салымнарның өлешен арттыру;

1

Программаны тормышка ашыру 2019-2022 еллар дәвамында тормышка ашырылачак, программаны тормышка ашыру чорында мәгълүмати һәм матди ресурсларны берләштерү, үсеш нокталарын һәм өстенлекле юнәлешләрне билгеләү, хокукый актларга төзәтмәләр кертү, программаны нәтижәле тормышка ашыруга комачаулаучы административ киртәләрне бетерү, шулай ук программаның төп чарапарын тормышка ашыру, кече һәм урта бизнеска ярдәм күрсәту инфраструктурасын формалаштыру, кече һәм урта эшкуарлык субъектларының финанс һәм мәгълүмат ресурсларына көрүен кинәйтү булачак.

Программаның төп чарапарының характеристикасы

Программа чарапары программаның төп максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып билгеләнгән. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү нигезендә субъектларның мөрәҗәгать итү тәртибе ята. Мөрәҗәгатьләрне карау срокы-30 көн, расланган административ регламентлар нигезендә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту түрүндагы гаризаны карау очракларыннан тыш.

Программа чарапары түбәндәгө юнәлешләр буенча структуралаштырылган:

- 1. Эшмәкәрлекне үстерү өчен уңайлы мохит булдыру һәм өйрәнү.**

Әлеге чараптар төркеме маркетинг тикшеренүләре үткәрүне, шулай ук кече һәм урта бизнес үсешенә мониторинг һәм анализ ясауны күз алдында тота, шул исәптән:

- 1) кече һәм урта эшкуарлык субъектларының социаль-икътисадый үсешен анализлау һәм фаразлау;
- 2) эшмәкәрлекне үстерү мониторингы;
- 3) муниципаль берәмлекнен кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары реестрын булдыру;
- 4) кече эшмәкәрлеккә муниципаль ярдәм өлешендә норматив хокукый актлар мониторингы;
- 5) эшкуарлык эшчәнлеген башкарганда эшкуарларда килеп чыккан кыенлыкларга, шулай ук административ киртәләргә мониторинг ясау;
- 6) муниципаль берәмлек предприятиеләрендә файдаланылмый торган житештерү мәйданнарының мәгълүмат базасы мониторингы;
- 7) урта һәм кече эшмәкәрлек өлкәсендә маркетинг тикшеренүләре уздыру;
- 8) халыкның қөнкүреш хезмәтләре белән тәэмин ителешенә анализ ясау, халыкның әлеге хезмәт төре белән тәэмин ителешен артыру эшләрен оештыру.

Әлеге төркем чарапарын гамәлгә ашыру нәтижәсендә түбәндәгә төп нәтижәләргә ирешү планлаштырыла:

- 1) кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүне тоткарлый торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау;
- 2) норматив хокукый актларны актуальләштерү;
- 3) административ киртәләрне киметү;
- 4) муниципаль берәмлек товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә ихтыяҗны билгеләү.

2. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына жир-мөлкәт мөнәсәбәтләре өлкәсендә ярдәм күрсәту

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы ТР Законы нигезендә кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү субъектларына һәм оешмаларга муниципаль мөлкәтне, шул исәптән жир кишәрлекләрен, биналарны, төзелмәләрне, торак булмаган биналарны, җайланмаларны, җайланмаларны, җайланмаларны, транспорт чарапарын, инвентарьны, инвентарьны һәм ташламалы шартларда файдалануга тапшыру рәвешендә гамәлгә ашырыла. кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү инфраструктурасын төзүче кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына һәм оешмаларга куллану. Шул ук вакытта әлеге мөлкәт максатчан кулланылышта булырга тиеш.

Кече һәм урта эшкуарлыкның инфраструктура объектларына керүен тәэмин итү максатларында кирәк:

- эшмәкәрләргә (исемлеккә кертелгән милек) ия булу һәм куллануга тапшыру өчен билгеләнгән муниципаль милек (шул исәптән жир кишәрлекләре) исемлеген формалаштыру КУЭ проектларын финанслауга кредит ресурсларын җәлеп итү өчен залог фонды буларак кулланылырга мөмкин.);

- муниципаль милекне, шул исәптән жир кишәрлекләрен кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга тапшыру тәртибен эшләргә.

3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына кадрлар әзерләү, яңадан әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү өлкәсендә ярдәм итү

Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәту инфраструктурасы һәм кече эшкуарлык субъектлары кадрлары квалификациясен күтәрү түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру аша башкарылачак:

- семинарлар, конференцияләр оештыру һәм үткәрү ; ;
- өлкән мәктәп укучылары өчен түгәрәкләр булдыру;
- массакүләм мәгълүмат чараларында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мәгълүмати мәкаләләр урнаштыру;;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мәгълүмати материаллар әшләү һәм әзерләү ; ;

4. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультация һәм хокукий ярдәм күрсәту

КУЭ субъектларына консультация һәм хокукий ярдәм эшмәкәрләргә Ашыгыч хокукий һәм консультацион ярдәм күрсәтү, шулай ук хокук саклау һәм тикшереп тору органнарының санкциясез тикшерүләре белән бәйле шикаятыләрне кабул итү юлы белән гамәлгә ашырыла.

1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына хокукий ярдәм Яр Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» төбәгә Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе, Алабуга муниципаль районнының перспективалы социаль-икътисадый үсеш палатасы белән килешенеп гамәлгә ашырыла.:

- 1) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына хокукий мәгълүмат бирү;
- 2) Татарстан Республикасы кече һәм урта эшкуарлык субъектларын хокукий яклауга бәйле мәсьәләләр буенча махсуслаштырылган әдәбият басмалары;
- 3) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына хокукий ярдәм күрсәтү өчен конкурс нигезендә оешмаларны, шәхси эшкуарларны, адвокатларны җәлеп итү;;
- 4) хокукий ярдәм күрсәтү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына хокукий ярдәм Яр Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» төбәгә Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе, Алабуга муниципаль районнының перспективалы социаль-икътисадый үсеш палатасы белән килешенеп гамәлгә ашырыла.:

- 1) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына эшчәнлекләренец төрле мәсьәләләре буенча консультацияләр бирү;
- 4) хокукий ярдәм күрсәтү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

5. Эшкуарлык эшчәнлеген пропагандалау, популярлаштыру, мәгълүмати ярдәм күрсәту.

Кече həm урта əşməkərlək səbəxtlaryna yardəm kürsətү infrastrukturasyıñ barlykka kiterüche oeshmalarغا məgъlyumati yardəm avyl җirlegə bашkarma komitety, AMP bашkarma komitety, хокук həm җir-məlkət Palatalary (kiləshterü buencha), perspektiv sozial-ikъtisadi үses həm bашka oeshmalar rəvəshendə:

- 1) кече həm урта əşkuarlyk problemalaryn яктыrtuga, alarnы kуллану tərtibə turynıda federal, regional həm muunicipal normativ xokuky aktlarны bastyruga maxsuslashkan vaxytly basmalarны chigaruны oeshtryu həm alarga yardəm ity;
- 2) кече həm урта əşməkərlək səbəxtlaryn məgъlyumat belən təэмmin itug юnəlderelgən bашka charalar;
- 3) Alabuga muunicipal rayonu rəsmi saytyның internet-resursynnan faydalantu.

6. Реклама-күргəzmə əşchənləge

Əlage charalar blogı KUЭ səbəxtlarynyң kəndəşləkkə sələtləlegən arpttyruqa, KUЭ səbəxtlary produkciyasen alga etərүgə, shul isəptən:

- yarminkələrdə, kongressslarda, kүrgəzmələrdə həm forumnarda katnashu.

Kürsətelgən charalar nətiжələre buencha planlashtyryla:

- кече həm урta əşməkərlək səbəxtlarynyң kүrgəzmə-yarminkə əşchənləgenədə həm təbəkara elemətlərne үsterüdə katnashuya yardəm ity.

7. Əstənləkle юnəleshələrgə yardəm ity

Programma tarafyinna KUЭ səbəxtlaryna tübəndəge юnəleshələr buencha yardəm kürsətu karala:

- 1) avyl xujalygы;
- 2) sozial əlkə (turiزم, kənkүresh həm sozial xezmətlər);
- 3) halyk səngat hənərlərə həm kəsepplər.

7.1. Кече həm урta əşməkərlək səbəxtlaryna halyk səngat hənərlərə, dekorativ-gaməli səngat həm hənərçelək əlkəsendə yardəm ity

Halylk səngate kəsepplərə həm kəsepplərə əlkəsendə əşchənlək alyp baruchy kече həm урta əşkuarlyk səbəxtlaryna, kече həm уrta əşkuarlyk səbəxtlaryna yardəm infrastrukturasyıñ təzüche oeshmalarغا yardəm kürsətү avyl җirlegə bашkarma komitety, AMP bашkarma komitety (kiləshu buencha), Alabuga muunicipal rayonuynyң perspektiv sozial-ikъtisadı үses həm bашka oeshmalar rəvəshendə:

Alabuga muunicipal rayonuynyң əşməkərlər советы (kiləshu buencha), Alabuga muunicipal rayonuynyң əşməkərlər советы (kiləshu buencha), Alabuga dəүlət tariх-arхitektura həm səngat muzey-tyulolygы, Chalлы shəhəre həm «Kama arъяgы» təbəgə Cəydə-sənəgat palatası vəkilləge, «Alabuga shəhəre Bизнес-инкубаторы» DBU, Alabuga muunicipal rayonuynyң Kече həm уrta TR уrta business həm TR İkъtisad ministerlygы:

1) кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан халық сәнгать кәсепләрен, декоратив-гамәли сәнгатьне һәм һөнәрчелекләрне торғызы һәм үстерү өчен уңай шартлар тудыру;;

2) сәнгатьнең декоратив-гамәли төрләре һәм кәсепләре буенча мастер-класслар үткәру белән осталанәләрне үстерү;;

4) халық сәнгате кәсепчелеге, декоратив-гамәли сәнгать һәм һөнәрчелек өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшкуарлык субъектларына бизнес-проектларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү;;

5) халық сәнгать һөнәрләре һәм кәсепләре өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшкуарлык субъектлары күргәзмәләрендә катнашу;

6) халық сәнгать һөнәрләре һәм кәсепләре өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

Әлеге чаралар муниципалитетның халық кәсепләрен яңарту һәм модернизацияләүгә, сувенир продукциясен таратуга, яңа кече һәм урта предприятиеләр булдыруга, эш урыннары санын арттыруга ярдәм итәчәк.

7.2. Авыл хужалығы эшчәнлеге өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү

Авыл хужалығы житештерүе өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү авыл жирлеге башкарма комитеты, АМР башкарма комитеты (килешү буенча), перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча), Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр советы (килешү буенча) Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» төбәге Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе, Татарстан Республикасы Икътисад министрлығы һәм башка оешмалар белән «авыл хужалығын үстерү турында» 2006 елның 29 декабрендәге 264-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.:

1) матди-техник базаны, житештерү һәм социаль инфраструктураны үстерү һәм нығыту, вак товар житештерүенең нәтижәлелеген һәм керемлелеген арттыру өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән субсидияләр, кредитлар, инвестицион тәэминатка ярдәм итү;;

2) кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, корылмаларга, торак булмаган биналарга, җиһазларга, машиналарга, транспорт чараларына түләү нигезендә яки законнарда билгеләнгән тәртиптә ташламалы шартларда төzelешкә һәм (яки) файдалануга тапшыру.;

3) муниципаль берәмлек территориясендә авыл хужалығы продукциясен сату һәм түләүсез нигездә сәүдә урыннары бирү өчен авыл хужалығы ярминкәләрен оештыру.

4) эшмәкәрләргә авыл хужалығы продукциясен сату өчен базарларда сәүдә урыннары алуда ярдәм итү;

5) авыл хужалығы продукциясен сату өчен товарлар урнаштыру өчен бушлай жир кишәрлекләре бирү;;

6) Татарстан Республикасы агросәнәгать паркында жирле товар житештерүчеләр тарафыннан авыл хужалығы продукциясе урнаштыруга ярдәм итү;

6) халық сәнгать һөнәрләре һәм кәспеләре өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

Әлеге чараларны башкару нәтиҗәсендә авыл хужалығы продукциясен сату күләменең артуы көтелә. Халық сыйфатлы һәм яңа житештерелгән продукцияне түбәнрәк бәяләрдән алачак, житештерелә торган продукция ассортименты кинәйтәләчәк, эш урыннары саны һәм бюджетка салым керемнәре артачак.

7.3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына социаль эшкуарлыкны үстерү (туризм, халыкка көнкүреш һәм социаль хезмәт күрсәтү)

Закон таләпләре нигезендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү авыл жирлеге башкарма комитеты, АМР башкарма комитеты (килешү буенча), перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча), Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр советы (килешү буенча), «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы һәм башка оешмалар белән берлектә гамәлгә ашырыла.:

- 1) көндәшлекле мохит формалаштыру;
- 2) башка чараларны тормышка ашыру.

Бу авыл туризмы, көнкүреш хезмәтләре, шул исәптән ташламалы категория халыкка күрсәтелә торган хезмәтләр исемлеген кинәйтәргә, шулай ук күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Әлеге чаралар КҮЭның яңа субъектлары булдырырга, яңа эш урыннары булдырырга, бюджетка салым кертемнәрен арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Программа чаралары исемлеге 1 нче күшымтада китерелгән.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү нигезләү

Финанс, матди-техник, табигый, хезмәт ресурсларына һәм аларны каплау чыганакларына ихтыяж кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүнен сайланган юнәлешләре нигезендә билгеләнгән.

Программаның ресурслар белән тәэмин ителеше авыл жирлеге бюджеты акчалары.

Бюджет чыганаклары Чираттагы финанс елына һәм план чорына авыл жирлеге бюджетында караплан акчаларны, шулай ук кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дәүләт ярдәме чараларын гамәлгә ашыруга Россия Федерациясе бюджетыннан конкурс нигезендә бүләп бирелә торган акчаларны үз эченә ала (конкрет суммалар күрсәтмичә мөмкин булган чыганак буларак фаразлана).

Сäйтä 1.

Финанслау чыганагы	Гомуми суммасы, мең сум	Шул исәптән еллар буенча			
		Ике мен унтугыз	Ике мен егерме	Ике мен егерме бер	Ике мен егерме ике

Федераль бюджет-барлығы	-	-	-	-	-
Республика бюджеты					
Авыл жирлегенең бюджеты-барлығы	Дүрт	1,00	1,00	1,00	1,00
Бюджеттан тыш чыганаклар-барлығы					
СМП чаралары	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00
Барлығы:					

4.Программаны тормышка ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итү-ул төрле дәрәҗәдәге идарә органнары тарафыннан тормышка ашырыла торган һәм программаны эшләтеп жибәрүне, эш барышын контролльдә тотуны һәм анализлауны, кирәк булган очракта, программага төзәтмәләр кертүне тәэммин итү, тормышка ашыруның ахыргы нәтижәләрен анализлау һәм бәяләү дигән уртак гамәлләр жыелмасы.

Программа төп юнәлешләр буенча чаралар үткәрү юлы белән тормышка ашырыла. Программаны башкаручы чараларны үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәү өчен жаваплы.

Программаны гамәлгә ашыруны координацияләүне перспективалы социаль-икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча) һәм Алабуга муниципаль районы эшкуарлар советы (килешү буенча) кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктур оешмалары вәкилләре һәм барлык кызыксынган яклар белән берлектә гамәлгә ашыра.

Программаны тормышка ашыру һәр чараның мониторингын һәм аны үтәү дәрәҗәсенең үзара бәйле башка чараларга йогынтысын бәяләүне күздә tota.

Программаны тормышка ашыру барышын ел саен анализлау нигезендә актуальләштерүнең сәбәпләре булырга мөмкин:

- яңа чараларны керту кирәклеге яки актуальлеген югалткан чараларны юкка чыгару турында Карап кабул итү; ;
- алдагы чор өчен территориянең социаль-икътисадый үсеше нәтижәләреннән чыгып, индикаторларның план күрсәткечләрен һәм курсәткечләрен яңадан карау.

Программаны тормышка ашыру белән оператив идарә итү, тиешле боеру документларын әзерләү һәм кабул итү функцияләрен тормышка ашыру АМР Перспективалы социаль-икътисади үсеш палатасы ведомствоына керә (килешү буенча). Программаны гамәлгә ашыруның барышы турында еллык аналитик мәгълүмат төзү, шулай ук тиешле төзәтмәләр керту буенча тәкъдимнәр әзерләү шулай ук АМР Перспективалы социаль-икътисадый үсеш палатасы карамагына керә (килештерү буенча).

Башкаручылар хисап чорыннан соң килүче айның 25 числоына квартал саен 25 числоына кадәр, Алабуга муниципаль районының перспективалы

социаль-икътисади үсеш палатасына һәм Алабуга муниципаль районның Финанс-бюджет палатасына муниципаль программаны әзерләү һәм тормышка ашыру, шулай ук финанс чараларын куллануның нәтижәлелеге турында статистик, белешмә һәм аналитик мәгълүмат жиберә.

Ел саен, хисап чорыннан соң килгән елның 1 марта на кадәр, Алабуга муниципаль районның социаль-икътисади үсеш палатасына һәм Алабуга муниципаль районның Финанс-бюджет палатасына финанс чараларын куллануның барышы турында мәгълүмат.

5. Программаның социаль-икътисадый һәм экологик нәтижәлелеген бәяләү

Программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2019 - 2022 елларда тупланма нәтижә белән түбәндәге курсәткечләргә ирешү күздә тотыла:

- тулаем алганда, кече һәм урта предприятиеләр санын арттыру;
- халық санын арттыру кече һәм урта эшмәкәрлек;
- шәхси эшмәкәрләр санын арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең уртacha айлык хезмәт хакы дәрәҗәсен арттыру;
- авыл жирлеге бюджетында эшмәкәрлек субъектларыннан салымнар һәм башка түләүләр керүнең чагыштырма авырлыгын арттыру.

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килгән социаль һәм икътисади нәтижәләр Алабуга муниципаль района Яковлево авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешенә үңай йогынты ясаячак.

Бюджет акчаларын тоту нәтижәлелеген бәяләү максатчан индикаторларны һәм программа курсәткечләрен куллану нигезендә башкарылачак. Программаны гамәлгә ашыру хисабына планлаштырылган курсәткечкә ирешү дәрәҗәсе нәтижәлелек дигән сүз.

Программа чараларын тормышка ашыру тискәре экологик нәтижәләргә китермәячәк.

«2019-2022 елларга Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге муниципаль берэмлегенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү» программының максатлары, бурычлары, нәтижәләрен бәяләү индикаторлары һәм программа чаралары буенча финанслау

Төп чараларның исеме	Башкаручы	Сроклары үтәү төп чаралар	Ахыргы нәтижәләрнең бәяләү индикаторлары, үлчәү берэмлекләре	Әһәмияткә ия индикаторлар					Финанслау чыганагы	Финанслау, мец сум			
				2019 ел	2020 ел	2021 ел	2022 нче ел	2019 ел		2020 ел	2021 ел	2017 ел	
1	Ике	Өч	Дүрт	Алты	Жидә	Сигез	Түгүз	Ун	Унбеп	Унике	Унөч	Ундүрт	
Максат исеме: Алабуга муниципаль районының икътисадый һәм социаль бурычларын хәл итүдә кече һәм урта эшкуарлык субъектларының тотрыклы эшчәнлеге һәм үсеше өчен шартлар тудыру.													
Бурычның исеме: 1. Эшмәкәрлекне үстерү өчен уңайлы мөхит булдыру һәм ойрәнү.													
Житештерелә торган продукция һәм АМР предприятиеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләр буенча мәгълүмат базасын булдыру	Перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (килемшү буенча)	2019-2022 еллар	Житештерелә торган продукция төрләре буенча үткәрелгән сораулар саны		-	1	1	1	Акчасыз	Нұл	Нұл	Нұл	Нұл
Бурычның исеме: 3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына кадрлар әзерләү, яңадан әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү өлкәсендә ярдәм итү													

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары очен мәгълүмати материаллар эшләу һәм эзерләү ; ;	AMP башкарма комитеты(килешү буенча), эшмәкәрләр советы(килешү буенча)) Перспектив социаль- икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча)	2019-2022 еллар	Бизнес алыш баруның актуаль мәсьәләләре, ед Буенча чыгарылган мәгълүмати-методик материаллар саны	Ике	Өч	Өч	Өч	АЖ бюджеты	1,00	1,00	1,00	1,00
---	--	-----------------	---	-----	----	----	----	---------------	------	------	------	------

Бурычның исеме: 4. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультация һәм хокукий ярдәм күрсәтү

Эшмәкәрлек эшчәнлеге нигезләре буенча шәхси консультацияләр үткәрү	Яковлево авыл жирлеге башкарма комитеты Перспектив социаль- икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча)	2019-2022 еллар	Ярдәм күрсәтелгән кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны бер.	Тут ыз	Унб ер	Унбе р	Ун бер	Акчасыз	-	-	-	-
---	--	-----------------	--	-----------	-----------	-----------	-----------	---------	---	---	---	---

Бурычның исеме: 7. Өстенлекле юнәлешләргә ярдәм итү

Авыл жирлегендэ кече hэм урта эшмәкәрлек субъектларын товарлар сату, эшлэр hэм хезмәтлэр күрсәгү базарын киңайту максатларында күргәзмәләрдә hэм ярминкәләрдә катнашууга жәлеп итү	Яковлево авыл жирлеге башкарма комитеты	2019-2022 еллар.	Ярдәм күрсәтелгән кече hэм урта эшмәкәрлек субъектлары саны бер.		1	1	1	1	Акчасыз	Нұл	Нұл	Нұл	Нұл
КУЭ субъектларына ярдәм итү мәсьәләләре буенча киңәшмәләр оештыру	Яковлево авыл жирлеге башкарма комитеты Авыл хужалығы идарәсе (килешү буенча)	2019-2022 еллар	Үткәрелгән киңәшмәләр саны, ед		Ике	Ике	Ике	Ике	Акчасыз	Нұл	Нұл	Нұл	Нұл
Дәүләт ярдәме программаларында катнашу өчен КУЭ субъектларын hэм шәхси ярдәмче хужалыкларны жәлеп итү	Яковлево авыл жирлеге башкарма комитеты Авыл хужалығы идарәсе (килешү буенча)	2019-2022 еллар	Ярдәм алучылар саны, ед		Ике	Ике	Ике	Ике	ТР бюджеты				

Халыкның якламаган катламнарын, эшсезлэрне бизнес алып бару перспективалары турында мәгълүмат бирү буенча эш алып бару	Яковлево авыл жирлеге башкарма комитети	2019-2022 еллар	Ярдэм күрсәтелгэн кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны бер.	-	-	-	-	-	Акчасыз	-	-	-
Нибары										-	-	-
шул исәптән												
федераль бюджет										-	-	-
Республика бюджеты										-	-	-
Авыл жирлегенең бюджеты									1,0	1,0	1,0	1,0
бюджеттан тыш чыганаклар Акчасы хисабына СМП												